

**MOSODAI KISEGÍTŐ MODUL
KÉSZSÉGFEJLESZTŐ HELYI TANTERV**

**12. ÉVFOLYAM
2020**

Tartalom

MOSODAI KISEGÍTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ HELYI TANTERV- 11. évfolyam	3
A mosodai kisegítő modul célja.....	3
A mosodai kisegítő modul feladatai.....	3
A mosodai kisegítő készségfejlesztő kerettanternv oktatásának tárgyi feltételei.....	4
Eszközigény	4
A modul témáinak feldolgozásához szükséges időkeret	5
Helyi tanterv – Mosodai kisegítő modul – 12. évfolyam	6

"A helyi tanterv elkészítésénél a mindenkor hatályban lévő kerettanterv előírásai az irányadók."

A mosodai kisegítő modul célja

1. A mosodai kisegítő tevékenységek, a szükséges fogások, mozdulatok begyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása.
2. Egyéni képességek szerint differenciált segítségnyújtás mellett az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.
3. A tanulók munkavállalói alapismeretei bővülnek.
4. A gyakorlatok során a munkaerő-piaci lehetőségekkel való megismerkedés.
5. A tanulóknál a mindennapi élet során jól hasznosítható tudás alapozódik meg, amellyel a munkaerőpiacon sikeressé válhatnak, így elősegítve társadalmi integrációjukat.

A mosodai kisegítő modul feladatai

1. Elmélyíteni, kiegészíteni a megszerzett általános műveltséget.
2. Feltárni és segíteni az épen maradt részképességeket, támogatni az érdeklődés és tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységeket.
3. Alapfokú mosodai kisegítő ismeretek elsajátítása, a praktikus tevékenységek elvégzéséhez.
4. A tanuló legyen képes az egyszerűbb mosodai munkafolyamatok lehetőség szerinti önálló kivitelezésére, a mosodai tevékenységek során megismert eszközök adekvát használatának elmélyítésére.
5. Balesetvédelmi szabályok betartása melletti munkavégzés.
6. A mosodai szaktanteremben a technológiai sorrendek, eszközök, gépek rendeltetésszerű használata.
7. A tanuló ismerje meg a szakkifejezéseket.

A mosodai kisegítő készségfejlesztő kerettanterv oktatásának tárgyi feltételei

A munkatevékenység tanulása az iskolai - e célra kialakított - gyakorlóhelyen történhet. Szükséges a jól felszerelt, korszerű tanműhelyek, terepgyakorlati helyszínek (mosoda) biztosítása, amelyek a munkatapasztalat szerzés lehetőségeit nyújtják a tanulók számára.

A tanulók kényelmes és egészséges munkavégzését lehetővé tevő munkaasztal és ülő alkalmatosság. Az anyagokat és munkadarabokat megfelelően tároló raktárhelyiség, illetve a raktározásra alkalmas polc, vagy szekrények.

Eszközigény

1. fehér vagy világos színű munkaruházat
2. mosógép
3. mosószer
4. öblítő
5. fehérítő
6. vízlágyító
7. keményítő
8. színfogó kendő
9. mosózsák
10. folttisztító folyadékok
11. folttisztító szappanok
12. áztató lavór
13. védőkesztyű
14. mángorló
15. vasaló
16. vasalóállvány
17. vasaló folyadék
18. centrifuga
19. szárítógép
20. ruhaszáritó állvány

- 21. vállfa
- 22. szobainas
- 23. ruhazsák
- 24. felmosó vödör
- 25. felmosó nyél
- 26. felmosó fej
- 27. partvis
- 28. szemétlapát
- 29. szemeteszsák
- 30. felmosó folyadék
- 31. portörölő szer
- 32. portörölő rongy

A modul témáinak feldolgozásához szükséges időkeret

Témakör	Óraszám 12. évfolyamon
1. Mosodai eszközök, berendezések. Veszélyforrások, balesetvédelem	36
2. A textíliák tulajdonságai, kezelésük	(36+5) 41
3. Tisztítószer	(27+5) 32
4.Tisztítási folyamatok (mosás, keményítés, szárítás, vasalás, hajtogatás)	(120+10) 130
5.Takarítási munkafolyamatok	(40+9) 49

Helyi tanterv – Mosodai kisegítő modul – 12. évfolyam

Tematikai egység	1. Mosodai eszközök, berendezések. Veszélyforrások, balesetvédelem	Órakeret 36
Előzetes tudás	Balesetvédelmi alapismeretek; mosodai eszközök ismerete; higiéniai alapismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Tevékenységnek megfelelő eszközöket, gépeket kiválasztani, mosodai munkafázisokat önállóan végezni.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Mosodai gépek funkciójának, működésének megismerése, adekvát használatuk elsajátítása. 2. A munkatevékenységeknek megfelelő eszközök, elektromos berendezések kiválasztása. 3. Jártasság kialakítása a mosodai eszközök használatában. 4. Kitartó, precíz, önálló munkavégzés. Ismeretek 1. Mosodai eszközök, gépek működése, funkciója, felhasználási területek. 2. Mértékegységek és mérőeszközök.
3. Balesetveszélyes helyzetek és azok elkerülésének módjai. 4. Mosodai veszélyforrások 5. Balesetvédelem 6. Mosószeres tárolása. Vegyszerek elkülönítése. 7. A feladatok sorrendje. 8. A mosoda területei. Tevékenység

1. Mosógépek, szárítógépek, vasalógépek, elektromos berendezések működésének megfigyelése. Előforduló veszélyhelyzetek felismerése. 2. A vegyszerekhez tartozó piktogramok ismerete. A megfelelő vegyszer használata a különböző munkafolyamatoknál. A veszélyes anyagok elkülönítése. 3. Ruhák szétválogatása színek, anyagok és szennyezettség alapján. 4. A munkafolyamatok egymásra épülésének megfigyelése, megértése. A különböző mosodai feladatok kipróbálása. 5. Mosógépek, szárítógépek beprogramozása, beindítása. A vegytisztító berendezés használatának megismerése. Kis és nagy kapacitású mosógép megkülönböztetése. A mángorológép használata. A vasalás műveletének kipróbálása.	
Fogalmak	mosoda, centrifuga, vasaló, mángorló, energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csiptető, fogas, védőhuzat

Tematikai egység	2. A textíliák tulajdonságai, kezelésük	Órakeret 36+5
Előzetes tudás	Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Ismerje meg a textíliákat és tulajdonságaikat. Kezelje a mosáshoz szükséges eszközöket, szükség esetén kézzel kimossa egy-egy ruhadarabot. Válassza ki a mosáshoz szükséges tisztítószeret.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Fejlesztési feladat		
1. Értse a jelöléseket és jeleket. Törekedjen precizításra és alaposságra.		
2. Egyre nagyobb önállósággal tudja a textilfajtákat felismerni és válogatni.		
3. Képes legyen felismerni a különböző típusú szennyeződések és tudja meghatározni az azoknak megfelelő tisztítási eljárást.		

4. Reális, megvalósítható igényességet alakítson ki az öltözködéssel kapcsolatban.
5. Tudja, hogy az ápolat, jó megjelenésért mit kell tenni.
6. Válgék szokássá a személyes ruházat tisztántartása.
7. Ismerje a textíliák csoportjait.
8. Tudja csoportosítani a mosnivalót és a szükséges mosószert.
9. Ismerje a mosószerek adagolását, öblítés fázisait.
10. Ismerje a kezelési utasítások jeleit.
11. Ismerje a helyes ruhatárolási módokat.

Ismeretek

1. A textília összetétele
2. A moshatóság jelzése
3. A vasalhatóság jelzése
4. Mosható, vasalható, csak vegyileg tisztítható textíliák
5. A textílián keletkezett szennyeződések
6. Saját ruhanemű tisztántartása, megfelelő tárolása (fogason, hajtogatva)

Tevékenység

1. A mosószerválaszték áttekintése. (a választás szempontjai: ára, milyen célra kívánom használni? –folttisztító hatás, színes textil, alapanyag), használati utasítás és adagolás
2. Az ismeretek alapján a kézi és gépi mosás, teregetés önálló végzése felügyelet mellett
3. Látogatás ruhatisztító szalonba.
4. Tisztasági szabályok gyakorlása.
5. Ruhadarabok hajtogatása.
6. Ruhadarabok elhelyezése fogason (szoknya-, nadrág-, csiptetős fogas), évszaknak megfelelő ruhanemű előkészítése, a nem használtak tárolása.

Fogalmak

energiatakarékos mosógép, szárítógép,
víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés,
keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csiptető, fogas,
védőhuzat, molyirtó, szekrényillatosító

Tematikai egység	3. Tisztítószer	Órakeret (27+5) 32
Előzetes tudás	Tisztítószer alapvető ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Tudja kiválasztani a használni kívánt tisztítószereket.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Ismerje a különböző tisztítószereket, és meg tudja határozni, hogy a tisztítási folyamatok során mikor kell azokat alkalmazni.
Tisztában legyen azzal, hogy a tisztítószereket óvatosan, biztonságosan kell kezelni.
2. Hatékonyan és gazdaságosan végezze a munkáját, például megfelelő szert, megfelelő mennyiségben használjon.
3. Legyen képes felismerni a textilen található szennyeződések fajtáit, tudja hozzátársítani a megfelelő adalékanyagot.

Ismeretek

1. A tisztítószerek megfelelő használata
2. A mennyiség megválasztásának szempontjai (adagolások)
3. Mosószerek, vegytisztításhoz használt anyagok.
4. Fehérítő és zsíroldószerek.

Tevékenység

1. A különböző mosodai környezetben használt termékek, tisztítószerek felismerése, megfelelő használata.
2. A mosószerek megkülönböztetése.
3. Fehérítőszerek hozzáadása a fehér ruhákhoz.
4. Adalékanyagok kiválasztása, hozzáadása (zsíroldó, fehérítő).

Fogalmak	tisztítószer, vegyszer, fehérítő, zsíroldó
-----------------	--

Tematikai egység	4. Tisztítási folyamatok (mosás, keményítés, szárítás, vasalás, hajtogatás)	Órakeret: 120+10 130
Előzetes tudás	Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Legyen képes komplett mosodai munkafolyamatot elvégezni. 2. Egyszerű ruhaneműket felügyelet mellett önállóan, nagyobb darabokat segítséggel tudjon kivasalni balesetek elkerülésével.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
Fejlesztési feladat 1. Ismerje a ruhadarabok mosásával kapcsolatos eljárásokat. 2. Ismerje a különböző mosógépek főbb sajátosságait. 3. Ismerje és tudja, hogy egy feladat a különböző lépések megfelelő sorrendjét követeli meg, valamint tudja kiválasztani a megfelelő berendezési tárgyakat, eszközöket.
4. Képes legyen megnevezni a keményítés kellékeit. Képes legyen meghatározni a megfelelő keményítési eljárást a ruhadarabtól függően. 5. Ismerje a különböző szárítási eljárásokat. 6. Tudja felismerni mi szükséges a szárításhoz. 7. Ismerje fel a vasalási folyamat megfelelő eszközeit. Ügyeljen a balesetvédelmi szabályok betartására. 8. Tudja, hogy egy feladat a különböző lépések megfelelő sorrendjét követeli meg.
Ismeretek 1. A mosás szerepe a tisztítási folyamatban 2. Mosás és tisztaság 3. A mosás jelentősége

4. Mosási eljárások, a mosás folyamata.
5. A mosógépek sajátosságai
6. A mosógépek előkészítése
7. A megfelelő program kiválasztása, beállítása
8. A keményítés célja, szükségessége
9. Különböző keményítési módszerek: kézi és gépi
10. A szárítás szükségessége
11. Szárítási kellékek és berendezések
12. A szárítás menete
13. A szárítógépek használata
14. Szárított ruhák kezelése
15. A vasalás szükségessége
16. Vasalási kellékek
17. Vasaló berendezések: kézi vasaló, mángorlógép, gőzvasaló gép
18. A vasalás menete
19. A hajtogatás szükségessége
20. A hajtogatás menete

Tevékenység

1. Komplet mosodai munkafolyamat elvégzése, gyakorlása (mosás, szárítás, teregetés, vasalás, hajtogatás)
2. Tapasztalatok gyűjtése a szárítás szükségességéről.
3. Szárítási kellékek és berendezések megismerése.
4. Vasalók használata, kipróbálása. Mángorló működésének megfigyelése. A vasaló helyes fogásának gyakorlása.
A mángorlógép ritmusának felvétele.

Fogalmak

Mosodai eszközökkel, szerekkel kapcsolatos fogalmak.

Tematikai egység	5. Takarítási munkafolyamatok	Órakeret (40+9) 49
Előzetes tudás	Takarító eszközök és néhány takarítási munkafázis ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Tudja a tanuló a takarítási munkafázisokat minél önállóbban végezni. 2. A tisztítószereket a célnak megfelelően tudja a tanuló kiválasztani és mértékkel használni. 3. Tanulja meg a tanuló a háztartási hulladék szelektív gyűjtésének módját. 4. Legyen képes a tanuló a munkákat kitartóan és körültekintően végezni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Fejlesztési feladat		
1. Igény kialakítása a környezet tisztaságára és a rendre. 2. Tájékozottság a napi, heti és nagytakarításban. 3. Tudja a tisztítószeres, vegyszerek helyes használatát és adagolásukat. 4. Megismerni a háztartási gépek tisztán tartását és balesetvédelmi szabályait.		
5. Tudja elkülöníteni a különböző hulladékokat. 6. Önállóan, de felügyelet mellett hatékony részvétel a lakókörnyezet és lakásgondozási műveletekben. 7. Tudja a porszívót és a szőnyegtisztító- gépet balesetmentesen használni. 8. A használati utasítások megértése és követése.		
Ismeretek		
1. A takarítás rendszere, a mindennapi, heti egyszerű takarítási teendők. 2. Nagytakarítás - részmozzanatok begyakoroltatása, megfelelő sorrend betartása.		

3. Konyhai gépek és eszközök takarítása.
4. Szelektív hulladékgyűjtés.
5. A lakás és lakóköznyezet gondozása.
6. Őszi takarítás, ablak, ajtó lemosás, bútortisztítás.
7. Udvar, kert rendberakása.
8. Tavaszi nagytakarítás.
9. Szőnyegtisztító-, takarítógép használata.
10. Gépek kölcsönzésének gazdaságossága és szabályai.
11. Balesetvédelemi szabályok és előírások.
12. Piktogramok.

Tevékenység

1. A napi takarítási teendők elvégzése a tankonyhában, osztályteremben, illetve az otthoni lakás tisztán tartása.
2. A nagytakarítás folyamatának önálló elvégzése, annak irányítással történő összekapcsolása a nagytakarításban.
3. Mosogatógép helyes használata.
4. Hulladékok elkülönítése.
5. A takarítási munkák megszervezése.
6. A használt vegyszerek tárolása és alkalmazása szakszerű módjának gyakorlása. (használati utasítás elolvasása, értelmezése, piktogramok ismerete).
7. Piktogramok értelmezése

Fogalmak

takarító eszközök és takarító- és tisztítószerek kölcsönzés, szelektálás, szőnyegtisztító gép maró hatású, elzárva tartandó